

Warszawa, 25 stycznia 1936 r.

URZĄD PATENTOWY

B42d 15/06 2

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 22477.

Kl. 54 b, 7/05.

Samuel Fryd
(Będzin, Polska).

Zespół arkuszy do podwójnego księgowania przebitkowego.

Zgłoszono 19 listopada 1934 r.

Udzielono 26 listopada 1935 r.

Jak wiadomo, w księgowości coraz częściej bywa stosowany tak zwany sposób przebitkowy. Sposób ten, obok wielu zalet, nie wyłącza błędów, powodowanych wniesieniem pozycji do nieodpowiedniej rubryki, co może spowodować obciążenie rachunku zamiast uznania i odwrotnie. Niezależnie od tego, przy dotychczasowym sposobie przebitkowym księgowanie musi odbywać się w dwóch przebiegach, a mianowicie arkusz, np. do uznania, w razie księgowania obciążenia musi być wyjmowany i zastąpiony arkuszami do obciążenia i odwrotnie, co jest kłopotliwe i połączone ze stratą czasu.

Zespół arkuszy do księgowania według wynalazku niniejszego usuwa powyższe

niedogodności, gdyż błędne księgowanie jest wyłączone, a prócz tego, księgowanie obu pozycji: uznania i obciążenia wykonywa się bez zmiany arkuszy.

Na rysunku przedstawione są cztery zasadnicze arkusze, służące do księgowania według wynalazku.

Arkusz, przedstawiony na fig. 1, służy jako dziennik i jest dwustronny, t. j. po zapisaniu pierwszej strony księgowanie wykonywa się dalej na drugiej stronie; arkusze, przedstawione na fig. 2 i 3, różnią się od poprzedniego arkusza tem, że każdy z nich posiada podłużną linię kolorową, przyczem kolor linii na arkuszu według fig. 2 jest odmienny od koloru linii na arkuszu według fig. 3, a niezależnie od tego,

linja na arkuszu według fig. 2 jest przeprowadzona z lewej strony arkusza, a linja na arkuszu według fig. 3 jest przeprowadzona z prawej strony arkusza. Każdy wiersz na arkuszach według fig. 2 i 3 jest zaopatrzony w nacięcia, dzięki czemu można odrywać z tych arkuszków oddzielne paski, które następnie, wklejone na odpowiedniej karcie, zostają przenoszone do kartoteki. Arkusz według fig. 4 różni się od pierwszego arkusza tylko nacięciami w kierunku poprzecznym, w które zaopatrzony jest każdy wiersz tego arkusza. Arkusz ten służy do zestawienia obrotów dziennych księgi głównej; arkusz zostaje podzielony na poszczególne paski, z których każdy stanowi jedną pozycję. Paski te zbiera się przy pomocy specjalnego przyrządu według tych samych rachunków wpierw debetowych, np. wszystkie obciążenia rachunku „dłużników”, „wierzycieli”, „surowców” i tym podobnych, i po zsumowaniu ustala się obrót dzienny każdego rachunku. Obroty te zostają wpisane po stronie „winien” zbiornika (specjalnego aparatu) za dany dzień. Po ustaleniu całego obrotu „winien” ustala się w ten sam sposób obroty „ma” na przeciwstawnych rachunkach, które zostają wpisane po stronie „ma” tegoż zbiornika (specjalnego aparatu). Przez zsumowanie zbiornika, którego obroty „winien” i „ma” muszą być zgodne, otrzymuje się bilans dzienny, który służy jednocześnie do zaznaczenia obrotów na poszczególnych rachunkach księgi głównej.

Do arkusza dziennika (fig. 1) pod rubryką „rachunek do obciążenia” wpisuje się 1) nazwę rachunku głównego „dłużnicy” w pierwszej połowie tej rubryki, a w drugiej brzmienie firmy dłużnika; 2) do rubryki „data” wpisuje się przy każdej pozycji miesiąc i dzień pozycji. 3) Do rubryki „pozycja porządkowa” wpisuje się chronologicznie numery porządkowe pozycji, np. Nr 1, 2, 3, 4 i t. d.; do rubryki „fo-

lio księgi głównej” wpisuje się folio lub symbol rachunku, który został obciążony; 5) do rubryki „folio księgi pomocniczej” wpisuje się folio karty kartotekowej rachunku osobowego lub rzeczowego; do rubryki „treść i suma” wpisuje się opis pozycji i kwotę, przyczem rubryka „treść” odnosi się zarówno do rachunku obciążonego, jak i do rachunku uznanego.

Następne rubryki „folio księgi głównej”, „folio księgi pomocniczej” i „rachunek do uznania” zostały co do swojego znaczenia podane wyżej i odnoszą się do rachunku uznanego „ma”.

Drugi arkusz (fig. 2) zostaje podzielony według nacięć wszczep i poszczególne paski — pozycje, oznaczone poza tem linją kolorową, np. zieloną, zostaną wklejone po stronie „winien” na karcie do kartoteki poszczególnych rachunków rzeczowych lub osobowych po oderwaniu części paska, dotyczącej rubryki „rachunek do obciążenia”.

Trzeci arkusz (fig. 3), zaopatrzony również w linję kolorową, np. czerwoną, zostaje, podobnie jak arkusz drugi, podzielony na paski-pozycje, które zostają wklejone na karcie do kartoteki po stronie „ma” poszczególnych rachunków rzeczowych lub osobowych, po oddzieleniu części paska, dotyczącej rubryki „rachunek do uznania”.

W ten sposób zestawione rachunki mają po stronie „winien” wzdłuż linję jednego koloru, np. zieloną, która jest doskonałą kontrolą, że pozycja została wniesiona właściwie. Poza tem, „folio księgi pomocniczej” z poszczególnych pozycji musi być na danym rachunku stale to samo, co daje pewność, że pozycja została zaksięgowana na właściwym rachunku, oznaczonym tym samym numerem stałym. Rachunek firmy, oznaczony pomocniczym numerem, np. 2, wykazuje we wszystkich swoich pozycjach ten sam numer 2.

Arkusz czwarty (fig. 4) po rozcięciu

i po rozdzieleniu daje obraz obrotu dziennego, z którego obrotu poszczególnych rachunków wpisuje się do księgi głównej.

Arkusze według fig. 2 nie posiadają rubryki „rachunek do uznania” i jest o tę rubrykę węższy od arkusza według fig. 1, a arkusz według fig. 3 jest węższy od arkusza według fig. 1 o rubrykę „rachunek obciążenia”, przyczem arkusze układają się tak, aby arkusz według fig. 2 był przesunięty na lewo, a arkusz według fig. 3 — na prawo, t. j. żeby odpowiadające sobie pozycje na wszystkich arkuszach leżały jedna pod drugą względnie jedna nad drugą.

Oddzielne wiersze, otrzymane z rozrywania arkusza według fig. 4, rozdziela się na specjalnym przyrządzie, składającym się z płyty i listewek zaciskowych.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Zespół arkuszy do podwójnego księgowania przebitkowego, znamienny tem, że składa się z czterech arkuszy, z których arkusze (*A* i *D*) posiadają wszystkie rubryki do prowadzenia dziennika, a arkusz (*B*) posiada te same rubryki bez o-

statniej, arkusz zaś (*C*) — bez pierwszej rubryki, przyczem wszystkie arkusze te zostają ułożone jeden pod drugim tak, iż odpowiadające sobie rubryki znajdują się jedna pod drugą.

2. Zespół arkuszy według zastrz. 1, znamienny tem, że arkusze (*B*, *C*) są zaopatrzone w podłużne linje kolorowe, przyczem kolory linii na obu arkuszach różnią się od siebie.

3. Zespół arkuszy według zastrz. 1 i 2, znamienny tem, że każdy wiersz arkuszy (*B*, *C* i *D*) jest zaopatrzony w poprzeczne nacięcia, dzięki czemu umożliwiające jest wydzielanie każdego wiersza oddzielnego w celu naklejania na kartach do kartoteki, względnie kontowania obrotu w księdze głównej.

4. Zespół według zastrz. 3, znamienny tem, że oddzielone wiersze arkuszy (*B* i *C*) są naklejane na kartach do kartoteki tak, by pionowe linje kolorowe stykały się ze sobą.

Samuel Fryd.
Zastępca: Inż. M. Brokman,
rzecznik patentowy.

Fig. 1

RACHUNEK DO OBCIĄŻENIA	DATA	POZ. PORZ.	FOLIO GŁOWN.	FOLIO PORZ.	TREŚĆ.	OZ. FOLIO GŁOWN.	OZ. FOLIO PORZ.	SUMA		RACHUNEK DO UZNANIA
								ZŁ	Gr	

A

Fig. 2

RACHUNEK DO OBCIĄŻENIA	DATA	POZ. PORZ.	FOLIO GŁOWN.	FOLIO PORZ.	TREŚĆ.	OZ. FOLIO GŁOWN.	OZ. FOLIO PORZ.	SUMA	
								ZŁ	Gr

B

Fig. 3

DATA	POZ. PORZ.	Folio główn.	Folio pom.	TREŚĆ	Folio główn.	Folio pom.	SUMA		RACHUNEK DO UZNANIA
							ZŁ	Gr.	

C

Fig. 4

RACHUNEK DO OBCIĄŻENIA	DATA	POZ. PORZ.	Folio główn.	Folio pom.	TREŚĆ	Folio główn.	Folio pom.	SUMA		RACHUNEK DO UZNANIA
								ZŁ	Gr.	

D